

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH INICJATYWY (bez oceny skutków)

Celem tego dokumentu jest poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ INICJATYWY	Innowacyjne formy wykorzystania energii słonecznej – zalecenie dotyczące promowania ich rozwoju
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG DG ENER – C1 Polityka integracji odnawialnych źródeł energii i systemów energetycznych
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Zalecenie i wytyczne Komisji (dokument roboczy służb Komisji)
ORIENTACYJNY TERMIN	II kwartał 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Energia słoneczna (europa.eu) EUR-Lex - 52022DC0221 - PL - EUR-Lex (europa.eu)

Dokument przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny

[Strategia UE na rzecz energii słonecznej](#), przyjęta w 2022 r. w ramach planu REPowerEU, ma na celu przyspieszenie rozwoju energii słonecznej, w tym innowacyjnych form wytwarzania, aby przyczynić się do stopniowego uniezależnienia UE od rosyjskich paliw kopalnych i osiągnąć ambitne cele REPowerEU w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

W 2023 r. zmieniono [dyrektywę \(UE\) 2018/2001](#) w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. W [dyrektywie zmieniającej \(UE\) 2023/2413](#), która weszła w życie 20 listopada 2023 r., zwiększono wiążący unijny cel w zakresie energii ze źródeł odnawialnych do 42,5 % do 2030 r., przy czym dąży się do osiągnięcia 45%. Energia słoneczna będzie odgrywać kluczową rolę w osiągnięciu tego celu, zgodnie ze zaktualizowanymi projektami krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

W strategii UE na rzecz energii słonecznej określono ambitne cele w zakresie wytwarzania energii słonecznej na lata 2025 i 2030 oraz przewidziano, że aby je osiągnąć, UE musi zainstalować średnio około 45 GW_{AC} mocy wytwórczych rocznie w ciągu tego dziesięciolecia.

W strategii wskazano, że do tej pory wytwarzanie energii słonecznej opierało się przede wszystkim na instalacjach naziemnych i dachowych. Jeśli chodzi o nowe instalacje fotowoltaiczne, zazwyczaj w danym roku około 1/3 to instalacje naziemne, a 2/3 – instalacje dachowe. Oczekuje się, że te tradycyjne formy wytwarzania będą się nadal rozwijać, ale będą borykały się z coraz większymi ograniczeniami, w szczególności z konkurencją z innymi rodzajami użytkowania gruntów do zastosowań naziemnych. Aby osiągnąć te cele w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, coraz większą i ważniejszą rolę będą musiały odgrywać inne, bardziej innowacyjne formy wytwarzania, które obecnie napotykały przeszkody w rozwoju.

W strategii UE na rzecz energii słonecznej określono pięć rodzajów innowacyjnych form wytwarzania, które umożliwiają wielorakie wykorzystanie przestrzeni (agrowoltaika, pływająca fotowoltaika, fotowoltaika wykorzystująca infrastrukturę transportową) lub są zintegrowane z innymi produktami (fotowoltaika zintegrowana z budynkiem i fotowoltaika zintegrowana z pojazdem). Te formy wytwarzania wykorzystują elastyczność

i modułowość technologii energii słonecznej, dzięki czemu można je dostosować do szerokiego zakresu zastosowań i lokalizacji, a także przyczyniają się do złagodzenia konkurencji w zakresie użytkowania gruntów. Mogą one przynieść korzyści i synergie w zakresie użytkowania gruntów/mórz oraz w zakresie środowiska.

Te innowacyjne formy wytwarzania napotykać jednak różne bariery. Bariery regulacyjne są powszechne w wielu państwach członkowskich, na przykład w odniesieniu do trudności w uzyskaniu wymaganych pozwoleń na łączenie wielu zastosowań na jednej działce lub jednolitej części wód. Inne bariery regulacyjne są związane z zasadami bezpieczeństwa lub procedurami certyfikacji, w zależności od formy wytwarzania. Aby utworzyć drogę tym formom wytwarzania, należy również rozważyć bariery pozaregulacyjne, na przykład niewystarczającą świadomość i akceptację publiczną tych innowacyjnych rozwiązań, czynniki ekonomiczne lub rolę systemów wsparcia.

Aby pomóc państwom członkowskim w identyfikowaniu i usuwaniu tych barier, w strategii UE na rzecz energii słonecznej zapowiedziano jako działanie następcze „Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące promowania innowacyjnych form wytwarzania energii słonecznej”, które zostaną dołączone do zalecenia Komisji.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszej inicjatywy stanowi art. 292 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Chociaż obecny poziom wytwarzania energii słonecznej, oparty głównie na instalacjach dachowych i naziemnych, jest stosunkowo wysoki (w 2023 instalacje fotowoltaiczne odpowiadały za 8% energii elektrycznej wytwarzanej w UE i stanowiły najszybciej rozwijającą się technologię), nie jest wystarczający do osiągnięcia naszych celów. Innowacyjne formy wytwarzania muszą zacząć odgrywać coraz ważniejszą rolę.

Zalecenie dla państw członkowskich wraz z wytycznymi dotyczącymi dobrych praktyk może przyczynić się do określenia rozwiązań służących przezwyciężeniu wspólnych barier, z którymi borykają się te innowacyjne formy wytwarzania energii słonecznej w całej UE.

B. Co ma osiągnąć inicjatywa i w jaki sposób?

Inicjatywa skoncentruje się na głównych zidentyfikowanych barierach utrudniających rozwój tych pięciu innowacyjnych form wytwarzania energii słonecznej oraz na zaleceniach i przykładach dobrych praktyk służących ich przezwyciężeniu. Skoncentruje się głównie na barierach wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich, ale może również obejmować bariery na innych szczeblach.

Wytyczne mają dotyczyć przede wszystkim:

- barier o charakterze regulacyjnym;
- barier o charakterze nieregulacyjnym, tj. naturalnych, społecznych, technologicznych, gospodarczych, przemysłowych;
- przykładów dobrych praktyk dotyczących sposobów ich przezwyciężenia.

Niektóre bariery są takie same dla większości zidentyfikowanych innowacyjnych form wytwarzania, ale wytyczne będą uwzględniać specyfikę każdej z nich.

Wytyczne skupią się głównie na państwach członkowskich UE, ale mogą również obejmować niektóre państwa spoza UE, zwłaszcza w sekcji dotyczącej dobrych praktyk.

W stosownych przypadkach wytyczne będą również uwzględniać rolę technologii energii słonecznej termicznej i czynników specyficznych dla niektórych regionów (np. regionów najbardziej oddalonych, wysp UE).

Prawdopodobne skutki

Oczekuje się, że inicjatywa ta pomoże państwom członkowskim przyspieszyć rozwój pięciu rodzajów innowacyjnych form wytwarzania określonych w strategii UE na rzecz energii słonecznej poprzez dostarczenie im zaleceń i przykładów dobrych praktyk w celu przezwyciężenia głównych barier regulacyjnych i pozaregulacyjnych.

Monitorowanie w przyszłości

Państwa członkowskie proszone są o składanie sprawozdań na temat środków mających na celu przyspieszenie rozwoju wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych w swoich zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie zarządzania unią energetyczną](#). Ponieważ niniejsze wytyczne mają pomóc państwom członkowskim w promowaniu innowacyjnych form wytwarzania energii słonecznej, wyniki będą monitorowane za pomocą sprawozdań z postępów w zarządzaniu, a także poprzez dalszą wymianę informacji z organami państw członkowskich i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

C. Lepsze stanowienie prawa

Ocena skutków

Nie zostanie przeprowadzona ocena skutków, ponieważ nie jest to inicjatywa ustawodawcza. Niniejsze zalecenie i wytyczne skoncentrują się na zidentyfikowaniu barier dla innowacyjnych form wytwarzania energii słonecznej i wymianie dobrych praktyk w celu ich przewyciężenia i nie będą zawierać propozycji politycznych ani zobowiązań do podjęcia działań.

Strategia konsultacji

Niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag będzie głównym elementem konsultacji. Grupą docelową są organy publiczne (państwa członkowskie, organy regionalne i lokalne), producenci energii odnawialnej, stowarzyszenia na rzecz energii odnawialnej, stowarzyszenia badawcze i innowacyjne, organizacje pozarządowe, przedstawiciele społeczności rolniczej i obywatele. Oprócz niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag w inicjatywie uwzględnione zostanie badanie przeprowadzone przez konsultanta zewnętrznego obejmujące wywiady z zainteresowanymi stronami.